

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2007/160

BETREFT: Lidmaatschap vriendenkring en onderwijsvoordelen.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 22.01.2007

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3. Betrokken school

Directeur.
Schoolbestuur.

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 22 januari 2007. Bij mail van 22 januari 2007 werd de verzoeker en de school geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Verzoeker ontving een brief van de school met volgende inhoud:

“Bij nazicht van het ledenbestand van de Vriendenkring is gebleken dat u zich nog geen lidkaart voor dit schooljaar hebt aangeschaft. We zijn er van overtuigd dat dit om een vergetelheid gaat. We zijn dan ook zo vrij u hieraan te herinneren om u te vragen alsnog de bescheiden minimumbijdrage van 2,50 euro per gezin te willen vereffenen, zodat u, net als de andere families kunt genieten van de voordelen die de Vriendenkring aan haar leden biedt.

Het ware immers spijtig dat uw kind niet in aanmerking zou komen voor een klas- of eindejaarsgeschenk, voor de kosten van het vervoer tijdens pedagogische uitstappen, voor de bijdrage van de bosklassen of voor de vele andere voordelen die door de Vriendenkring worden geboden. U moet begrijpen dat men immers maar kan genieten van de voordelen van een vereniging als men er lid van is.“

Verzoeker vindt dat zoiets niet kan en kinderen uitsluit van ouders die hiervoor het geld niet hebben.

3. ZITTING COMMISSIE

3.1 Datum en uur

5 februari 2007, 13u.

3.2 Kamer

Kamer bevoegd voor basisonderwijs.

3.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27.09.2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Hilde Timmermans, Raf Verstegen, Etienne Becuwe.

3.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Directeur.

Juridische dienst van het Gemeenschapsonderwijs.

4. ADVIES VAN DE COMMISSIE

4.1 Regelgeving

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen verwezenlijken. De Lid-Staten stellen het basisonderwijs verplicht en stellen het gratis ter beschikking. De Lid-Staten moedigen voor ieder kind de ontwikkeling en beschikbaarheid van het secundair onderwijs aan en nemen passende maatregelen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Art. 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art. V.13

In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

4.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

4.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is inzake de bijdrageregeling, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

4.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerd onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen en de ontwikkelingsdoelen.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening voor leerlingen georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn in het kader van de eindtermen of ontwikkelingsdoelen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen. Hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid voor het basisonderwijs niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht is en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De Commissie wijst op de regelgeving die stelt dat al hetgeen noodzakelijk is in het kader van eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basisonderwijs kosteloos dient te zijn voor de ouders. Naast de internationale en nationale verplichtingen inzake kosteloosheid basisonderwijs is er artikel 76 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997.

Voor het secundair onderwijs geldt artikel 25 van de schoolpactwet van 29 mei 1959. Dit houdt een verantwoordelijkheid van het schoolbestuur in voor een basisuitrusting bij de opstart van een school en de verdere werking ervan. De schoolbesturen ontvangen een werkingsbudget van de overheid voor onder meer de uitrusting van de school. Hiervoor kan geen bijdrage gevraagd worden aan de ouders.

De Commissie stelt ter zitting vast dat het onderwijsbeleid van de betrokken scholen (basis- en secundair) getuigt van een gelijke behandeling van alle kinderen. Een bijdrage vanuit de vriendenkring voor een bepaalde activiteit komt ten goede aan alle leerlingen die deelnemen. Het is daarbij van geen

belang of de ouders al of niet lid zijn van de vriendenkring.

De Commissie herneemt haar standpunt dat aan ouders een vrijwillige bijdrage kan gevraagd worden voor een oudercomité of een vriendenkring. De bijdrage is facultatief en ouders zijn niet verplicht om ze te betalen. De regelgeving geeft ook aan dat scholen rekening moeten houden met de minder gegoede ouders.

Ter zitting blijkt dat het niet de bedoeling van het schoolbestuur of de vriendenkring was om effectief kinderen van ouders die geen lid zijn van de vriendenkring uit te sluiten van de tegemoetkoming in de kostprijs van bepaalde activiteiten die door de vriendenkring mogelijk gemaakt worden. Het blijkt ook dat in feite nooit op die manier met het lidmaatschap van de vriendenkring rekening werd gehouden. De school stemt er mee in dat de betwiste formulering in de oproep om aan te sluiten bij de vriendenkring in de toekomst moet worden vermeden.

Uiteraard kan de school inspanningen blijven doen om alle ouders, in volle vrijheid en binnen de perken van hun mogelijkheden aan te sporen om lid te worden van de vriendenkring en om zo de initiatieven van solidariteit van de kring mee te ondersteunen.

Brussel, 5 februari 2007

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter